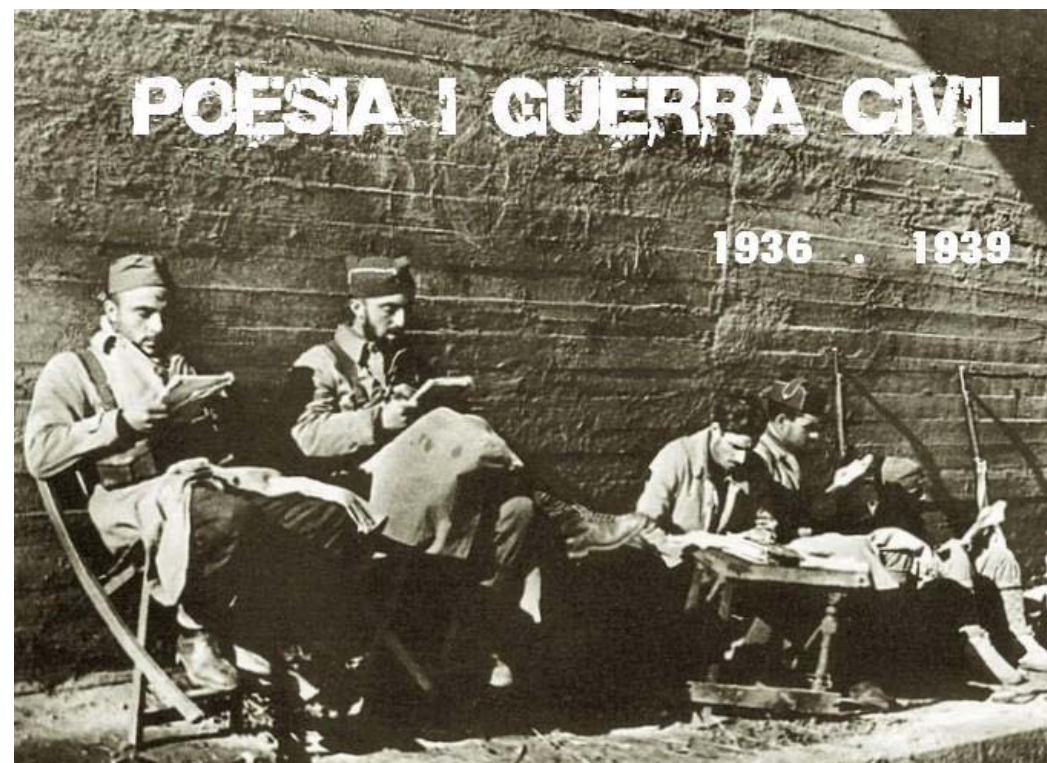

A LA BIBLIOTECA TROBARÀS...

- P 834 Esp *España reunida : antología poética de la guerra civil española : 1936-1939.* Santiago de Chile : Ril, cop. 1999
- P 834 Poe *Poesía de la Guerra Civil española : antología (1936-1939).* Sevilla : Fundación José Manuel Lara, 2006
- P 834 Rom *Romancero de la guerra de España.* [Paris] : Ruedo Ibérico, 1971-1982
- P 834 Rom *Romances populares y anónimos de la Guerra de España.* Madrid : Calambur, 2006
- 80.3"19" Tra Trapiello, Andrés. *Las Armas y las letras : literatura y guerra civil : 1936-1939.* Barcelona : Península, 2002
- 80.3"19" Vol *Voluntarios con gafas : escritores extranjeros en la guerra civil española.* Madrid : Mare Nostrum Comunicación, cop. 2009
- 833.3"19" Cam Campillo, Maria. *Escriptors catalans i compromís antifeixista : 1936-1939* Barcelona : Curial [etc.], 1994
- 833.35"19" Ais Aisa-Pàmpols, Ferran. *Poetes en temps de revolta : Barcelona, 1936-1939.* Palma de Mallorca : Muntaner, 2010
- 9(46.71Bar)"19"Qua *Quan plovien bombes : textos literaris catalans sobre els bombardeigs de Barcelona = Quando piovevano bombe : testi litterari catalani sui bombardamenti di Barcellona.* Barcelona : Generalitat de Catalunya : Centre de Recursos per a l'aprenentatge i la investigació, DL 2008

Biblioteques de Barcelona
Biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda

Biblioteques de Barcelona

Ajuntament de Barcelona

Horta-Guinardó

Aquest any es compleixen 75 anys de la mort del poeta Federico García Lorca, i de l'inici de la Guerra Civil Espanyola. Per a commemorar la figura de Lorca, assassinat durant el conflicte, i el paper de la poesia durant la Guerra Civil, la Biblioteca Guinardó-Mercè Rodoreda ha preparat la present exposició que fa un recorregut per la vida dels poetes que van viure de prop el conflicte bèl·lic.

ABANS DE LA GUERRA

A principis dels anys 30 la literatura en castellà es troba en un dels seus millors moments: encara queden autors de la Generació del 98, la Generació del 27 està en la seva plenitud i ja comença a aparèixer la Generació del 36.

La literatura catalana també es troba en un bon moment, després de dècades de lenta recuperació amb el Modernisme i el Noucentisme, i amb l'impuls de la Mancomunitat i la Generalitat. Cada vegada hi ha més lectors i s'ha assolit una certa normalitat, amb molts autors joves.

Els poetes beuen del patrimoni literari culte i popular, però també experimenten amb les avantguardes —futurisme, surrealisme, dadaisme i cubisme— i intenten renovar les formes poètiques.

1936-1939 EL CONFLICTE BÈL·LIC

Miguel Hernández al front

El cop d'estat de 1936 contra el govern de la República enfrontarà Espanya en dos bàndols, i els poetes -com la resta de ciutadans- es veuran afectats per l'huracà bèl·lic: uns lluitaran al front, altres recolzaran el govern o els rebels com a ambaixadors o secretaris, altres escriuran per animar els combatents, difondre ideologies; contribuir, en resum, a la lluita amb la seva ploma.

S'acaba l'agrupació de poetes per corrents literaris. Ara, els bàndols seran ideològics:

- Al bàndol republicà: Antonio Machado, Juan Ramón Jiménez, F. García Lorca, Jorge Salinas, Miguel Hernández, Rafael Alberti, Luis Cernuda, Vicente Aleixandre, Dámaso Alonso, Rosa Chacel,... I tots els poetes catalans: J.V. Foix, Carles Riba, Salvador Espriu, Bartomeu Rosselló-Porcel, Josep M. de Sagarra, Clementina Arderiu, Rosa Leveroni, Màrius Torres, Joan Oliver.

- Al bàndol nacional: Gerardo Diego, Rafael Sánchez Mazas, Manuel Machado, Dionisio Ridruejo, Luis Rosales, Agustín de Foxá, Luis Felipe Vivanco, Leopoldo Panero, José María Pemán...

La guerra i la revolució que s'havia iniciat paral·lelament, despertaran la solidaritat d'escriptors estrangers, alguns dels quals vindran a participar com a observadors, corresponsals o inclús combatents. Entre els més coneguts trobem els poetes W. H. Auden, Stephen Spender, Pablo Neruda, Vicente Huidobro, Nicolás Guillén o Octavio Paz.

S'escriurà i es llegirà molta poesia, que tindrà un protagonisme que mai més s'ha repetit. I es difondrà molta poesia amateur: els soldats i la població implicada en el conflicte seran protagonistes, autors i destinataris dels poemes.

El Bibliobús del Servei de Biblioteques del Front de la Generalitat que l'any 1939 va servir com a mitjà de transport per a l'exili de diversos escriptors catalans (Mercè Rodoreda, Antoni Rovira i Virgili, Joan Oliver, Pompeu Fabra, Xavier Berenguer o Francesc Trabal, entre d'altres)

DESPRÉS DE LA GUERRA

Però a part de versos, a les trinxeres també caigueren bombes, i la Guerra Civil acabà amb molts morts i uns vencedors i uns vençuts.

La poesia que tindrà més difusió oficial serà doncs la dels poetes que recolzaren el cop d'estat. Es caracteritza per formes i temes clàssics clàssics i per una visió optimista i lluminosa del món. Serà coneguda com "*poesia arraigada*".

Pels poetes del bàndol republicà, les conseqüències seran tràgiques: Machado, Lorca i Hernández moriran, molts hagueren de marxar a l'exili (Amèrica, França). Dels que es quedaren, molts entren en el que es coneix com l'"exili interior". D'una banda, tenen dificultats o impossibilitat de publicar aquí. I de l'altra la seva poesia agafa un to més intimista i simbòlic, es reclouen en si mateixos o miren cap a l'interior de l'ésser humà en comptes de fixar-se en la realitat.

A Catalunya, a la repressió contra l'esquerra que s'aplicà a tota Espanya, es sumà la repressió contra l'idioma i els elements d'autonomia. A part de la prohibició de publicar en català, la prohibició a les escoles i els mitjans de comunicació farà que no puguin créixer lectors en aquest idioma, perdent-se el públic necessari per a que hi hagi un mercat literari, creant una profunda crisi que tardarà dècades en superar-se.